

K o s m i s c h e E v o l u t i e

– H.P. Blavatsky

De Stanza's, Kosmische Evolutie, van deel I van *De Geheime Leer* van H.P. Blavatsky werden op de TVN voorjaarsdag van 17-03-2012 op meditatieve wijze gepresenteerd, met korte toelichtingen tussendoor, door Els Rijneker, voorzitter TVN. In verband met het Engelstalige seminar, van dinsdag 12 tot en met zondag 17 juni 2012, met Martin Leiderman, *Cosmogogenesis, The Creation of the Cosmos as described in the Stanzas of Dzyan*, volgt hier als steuntje de (Nederlandse) tekst van de voorjaarsdag. Strikt genomen sluit de inschrijving voor het seminar op 15 mei 2012, in verband met de planning en het organiseren van de catering. Mocht u zich echter op een later moment toch nog willen aansluiten (welkom!), overleg dan even met het ITC: info@itc-naarden.org

ALGEMEEN INLEIDEND: De zeven Stanza's Kosmische Evolutie behandelen alleen de wereldwording van ons eigen planeetstelsel en van wat eromheen zichtbaar is na de periode van rust in een zogenaamd *Zonne-Pralaya*. Het heeft betrekking op onze zichtbare kosmos. Deze stanza's beschrijven de zeven grote trappen van het wereldverloop, de 'Zeven Scheppingen' uit de *Purana's*, dan wel de zeven 'Dagen' van de schepping uit de bijbel. De stanza's richten zich eerder tot onze innerlijke vermogens van het abstracte denken dan tot het gewone begrijpen dat door het stoffelijke brein plaatsvindt.

STANZA I: DE NACHT VAN HET UNIVERSUM, DE KOSMISCHE NACHT. Stanza I beschrijft de toestand van het ENE AL gedurende *pralaya* (de rusttoestand) vóór de eerste trilling van de weer ontwakende openbaring. Een beschrijving hiervan is eigenlijk niet door ons te vatten, het is Absolutheid *per se* en kan geen bijzondere eigenschappen hebben. Die toestand kan alleen worden aangeduid door de ontkenning van al die aller-abstractste eigenschappen; het is niet dit, het is niet dat. We kunnen het eerder voelen dan echt begrijpen. Het is ver verwijderd van de grenzen van ons begripsvermogen.

I-1. DE EEUWIGE MOEDER (Ruimte) GEWIKKELD IN HAAR ALTIJD ONZICHTBARE GEWADEN, HAD OPNIEUW ZEVEN EEUWIGHEDEN LANG GESLUIMERD.

De ‘Moeder Ruimte’ is de eeuwige, altijd aanwezige oorzaak van alles. De ‘gewaden’ staan voor het essentiële, het *noumenon*, de onversplitste, ongedifferentieerde Kosmische Stof. Met ‘zeven Eeuwigheden’ worden enorme tijdperken bedoeld.

I-2. DE TIJD WAS NIET, WANT HIJ LAG IN SLAAP IN DE ONEINDIGE SCHOOT VAN DE DUUR. Tijd is slechts een waan, een illusie, voortgebracht door de opeenvolging van onze toestanden van bewustzijn als we door de eeuwige duur reizen. Tijd bestaat niet als er geen bewustzijn is waarin die illusie kan worden voortgebracht.

I-3. HET UNIVERSELE DENKVERMOGEN WAS NIET, WANT ER WAREN GEEN AH-HI (hemelse wezens, Dhyan-Chohans) OM HET TE BEVATTEN (en het dus te manifesteren).

Mind, of denkvermogen, is de naam die wordt gegeven aan de som van bewustzijnstoestanden die gegroepd worden onder Gedachte, Wil en Gevoel.

I-4. DE ZEVEN WEGEN TOT GELUKZALIGHEID WAREN NIET. DE GROTE OORZAKEN VAN ELLENDE WAREN NIET, WANT ER WAS NIEMAND OM ZE TEWEEG TE BRENGEN EN ERDOOR VERSTRIKT TE RAKEN.

I-5. DUISTERNIS ALLEEN VULDE HET GRENZELOZE AL, WANT VADER, MOEDER EN ZOON WAREN OPNIEUW ÉÉN EN DE ZOON WAS NOG NIET ONTWAAKT VOOR HET NIEUWE WIEL EN ZIJN PELGRIMSTOCHT DAAROP.

Duisternis is Vader-Moeder; Licht hun zoon, zegt een oud oosters spreekwoord. Duisternis is de eeuwige moederschoot of matrix waarin lichtbronnen verschijnen en verdwijnen. Vader-Moeder zijn de mannelijke en vrouwelijke beginselen in de wortel-natuur, de tegenovergestelde polen, Geest en Stof, en het resultaat daarvan is de Zoon, het Universum, maar nu is dat nog niet aan de orde. Het ‘Wiel’ staat voor een periode van werkzaamheid, of *manvantara*.

I-6. DE ZEVEN VERHEVEN HEREN (Dhyan Chohans) EN DE ZEVEN WAARHEDEN HADDEN OPGEHOUDEN TE BESTAAN, EN HET HEELAL, DE ZOON VAN NOODZAKELIJKHEID, WAS VERZONKEN IN PARANISHPANNA (volstreckte volmaaktheid, para-nirvana) OM TE WORDEN UITGEADEMD DOOR DAT WAT IS EN TOCH NIET IS (de Grote Adem, Absoluut Bestaan). NIETS WAS.

I-7. DE OORZAKEN VAN HET BESTAAN WAREN WEGGENOMEN; HET ZICHTBARE DAT WAS EN HET ONZICHTBARE DAT IS, RUSTTEN IN EEUWIG NIET-ZIJN – HET ENE ZIJN.

De ‘Oorzaken van Bestaan’ zijn niet alleen de aan de wetenschap bekende stoffelijke oorzaken, maar ook de metafysische oorzaken, voornamelijk het verlangen naar een gevoelend, bewust leven, om te bestaan.

I-8. ALLEEN DE ENE VORM VAN BESTAAN STREKTE ZICH GRENZELOOS, EINDELOOS, OORZAAKLOOS UIT IN EEN DROOMLOZE SLAAP; EN HET LEVEN KLOPTE ONBEWUST IN DE UNIVERSELE RUIMTE DOOR HEEL DIE ALOMTEGENWOORDIGHEID, DIE DOOR HET GEOPENDE OOG VAN DE DANGMA WORDT WAARGENOMEN.

Die ‘Ene Vorm van Bestaan’ is de basis en bron van alle dingen. De droomloze

staat is een bewustzijnsstaat. De *Dangma* is de gezuiverde ziel, de adept, met het geopende oog van de ziener.

I-9. MAAR WAAR WAS DE DANGMA TOEN DE ALAYA VAN HET HEELAL IN PARAMARTHA WAS EN HET GROTE WIEL ANUPADAKA WAS?

De *Dangma* is de ziener; *Alaya* is de wereldziel, de universele ziel, het eeuwig onveranderlijke principe in het universum; *Paramartha* is Absoluut Zijn en Bewustzijn; de blijvende en onvergankelijke realiteit; *Anupadaka* is de vormloze, eeuwige, absolute toestand.

STANZA II: HET IDEE VAN DIFFERENTIATIE, OF ‘POST-PRALAYA’. Het stadium dat in stanza II beschreven wordt is ongeveer hetzelfde als in stanza I, vóór de weer ontwakende openbaring.

II-1... WAAR WAREN DE BOUWERS, DE LICHTENDE ZONEN VAN DE DAGERAAD VAN HET MANVANTARA? ... IN DE ONBEKENDE DUISTERNIS IN HUN AH-HI PARANISHPANNA (het Absolute Ene). DE VOORTBRENGERS VAN VORM UIT NIET-VORM – DE WORTEL VAN DE WERELD – DE DEVAMATRI (moeder van de goden, kosmische ruimte) EN SVABHAVAT (geest-essentie), RUSTTEN IN DE GELUKZALIGHEID VAN HET NIET-ZIJN.

De ‘Bouwers’ zijn de werkelijke scheppers van het heelal. Zij worden ook wel de ‘Wachters’ van de zeven sferen genoemd, exoterisch gezien de Zeven Planeten.

II-2... WAAR WAS DE STILTE? WAAR WAREN DE OREN OM DEZE GEWAAR TE WORDEN? NEEN, ER WAS NOCH STILTE NOCH GELUID; NIETS BEHALVE DE ONOPHOUELIJKE EEUWIGE ADEM, DIE ZICHZELF NIET KENT (het geestelijke aspect dat op stoffelijk gebied ‘beweging’ wordt).

II-3. HET UUR HAD NOG NIET GESLAGEN; DE STRAAL WAS NOG NIET IN DE KIEM GESCHOTEN; DE MATRIPADMA (moeder lotus) WAS NOG NIET GEZWOLLEN.

De lotus staat hier symbool voor de Kosmos zelf, met de wortels in de modder als het stoffelijk leven, met de stengel die oprijst door het water, als het bestaan in de astrale wereld, en de bloem die zich opent naar de hemel, als zinnebeeld van het geestelijke bestaan.

II-4. HAAR HART HAD ZICH NOG NIET GEOPEND ZODAT DE ENE STRAAL KON BINNENGAAN OM VANDAAR, ALS DRIE IN VIER, IN DE SCHOOT VAN MAYA TE VALLEN.

II-5. DE ZEVEN ZONEN WAREN NOG NIET GEBOREN UIT HET WEEFSEL VAN LICHT. DUISTERNIS ALLEEN WAS VADER-MOEDER, SVABHAVAT; EN SVABHAVAT WAS IN DUISTERNIS.

Svabhavat wordt wel omschreven als de ‘kneedbare essence’, oersubstantie die het Heelal vult, de wortel van alle dingen. Het is de wereld-substantie en stof, of liever gezegd: dat wat zich erachter bevindt, de geest en de essentie van substantie. Daaruit komt de hele natuur voort en daarin keert alles op het einde van de levenscycli terug.

II-6. DEZE TWEE ZIJN DE KIEM, EN DE KIEM IS ÉÉN. HET HEELAL WAS NOG VERBORGEN IN DE GODDELIJKE GEDACHTE EN DE GODDELIJKE SCHOOT...

STANZA III: DE KOSMOS WORDT WAKKER. Deze stanza beschrijft hoe het Heelal weer tot leven komt, na een toestand van *pralaya*. Het gaat om de vroegste en hoogste trap van vorming van ‘werelden’.

III-1 ... DE LAATSTE TRILLING VAN DE ZEVENDE EEUWIGHEID DOORDRINGT DE ONEINDIGHEID. DE MOEDER ZWELT, ZET ZICH VAN BINNEN NAAR BUITEN UIT, ZOALS DE KNOP VAN DE LOTUS.

III-2. DE TRILLING SNELT VOORT EN RAAKT MET HAAR SNELLE VLEUGEL (gelijktijdig) HET HELE HEELAL EN DE KIEM DIE IN HET DUISTER WOONT: DE DUISTERNIS DIE ADEMT OVER DE SLUIMERENDE WATEREN VAN HET LEVEN ...

Het begrip water zie je terug in alle verhalen over het ontstaan van de kosmos. Water is de basis en bron van stoffelijk bestaan. Het staat voor de oorspronkelijke stof, met de daarin verborgen Geest. Het gaat hier niet over het stoffelijke H₂O van de wetenschap, maar verwijst naar iets mystieks en metafysisch.

III-3. DE DUISTERNIS STRAALT LICHT UIT EN HET LICHT LAAT ÉÉN ENKELE STRAAL VALLEN IN DE MOEDER-DIEPTE. DE STRAAL SCHIET DOOR HET MAAGDELIJKE EI, DE STRAAL LAAT HET EEUWIGE EI TRILLEN EN DIT LAAT DAARDOOR DE NIET-EEUWIGE (periodieke) KIEM VALLEN, DIE ZICH VERDICHT TOT HET WERELDEI.

De enkele straal die in de moederdiepte valt, kan worden opgevat als Intelligentie of Goddelijke gedachte die chaos (de wateren des levens) doordringt.

III-4. DAN VALLEN DE DRIE IN DE VIER (De driehoek van geest valt in het vierkant van ‘stof’). DE STRALENDE ESSENTIE WORDT ZEVEN VAN BINNEN EN ZEVEN VAN BUITEN. HET LICHTGEVENDE EI, DAT IN ZICHZELF DRIE (geest) IS, STOLT EN VERSPREIDT ZICH IN MELKWIT STREMSSEL DOOR DE DIEPTEN VAN DE MOEDER HEEN, DE WORTEL DIE GROEIT IN DE DIEPTEN VAN DE OCEAAN VAN HET LEVEN.

III-5. DE WORTEL BLIJFT, HET LICHT BLIJFT, HET STREMSSEL BLIJFT EN NOG ALTIJD IS OEAOHOO ÉÉN.

De wortel verwijst naar de wortelloze wortel, het Ene Leven. Het ‘Licht’ verwijst naar de Alomtegenwoordige Geestelijke Straal die het Goddelijke Ei heeft bevrucht. De klompen en brokken van het stremsel vormen de ‘Sterrenstof’. Oeaoahoo, het uitspreken ervan alleen al is een mysterie op zich: zonder grondige beheersing van de uitspraak blijft het zonder uitwerking. De komende UTVN uitgave van *De Śiva Sūtra* van dr. I.K. Taimni, in de vertaling van Ronald Engelse, omschrijft als het ware een soort short-cut naar zelfrealisatie, voor zeer hoogontwikkelde zielen, middels die werking van ‘geluid’ en mantra.

III-6. DE WORTEL VAN HET LEVEN WAS IN IEDERE DRUPPEL VAN DE OCEAAN VAN ONSTERFELIJKHEID EN DE OCEAAN WAS STRALEND LICHT, DAT VUUR, WARMTE EN BEWEGING WAS.

DE DUISTERNIS VERDWEEN EN WAS NIET MEER; ZIJ VERDWEEN IN HAAR EIGEN ESSENTIE, HET LICHAAM VAN VUUR EN WATER, OF VADER EN MOEDER.

Duisternis is zuivere geest. Licht is stoffelijk. Duisternis is als geest de basis/ de wortel van stof of licht. Licht lijkt één en al schittering, maar is in feite vol van schaduwen, kan nooit eeuwig zijn, en is een illusie of maya. Zonder duisternis zou licht niet kunnen bestaan.

III-7. ZIEDAAR, O LANOO! HET STRALENDE KIND VAN DE TWEE, DE ONGEËVENAARDE SCHITTERENDE HEERLIJKHEID: HELDERE RUIMTE, ZOON VAN DONKERE RUIMTE, DIE UIT DE DIEPTEN VAN DE GROTE DONKERE WATEREN TE VOORSCHIJN KOMT. HET IS OEAOHO DE JONGERE (het nieuwe leven), DE * * * (die gij nu kent als Kwan-shai-yin, een androgyne godheid, gelijkwaardig met Avalokiteshvara, het Universele Zelf). HIJ VERTOONT ZICH STRALEND ALS DE ZON; HIJ IS DE VLAMMENDE GODDELIJKE DRAAK VAN DE WIJSHEID. DE EEN IS VIER, EN VIER NEEMT DRIE TOT ZICH EN HUN VERENIGING BRENGT DE SAPTA (zeven) VOORT, IN WIE DE ZEVEN ZIJN DIE DE TRIDASA [de drie maal tien] (OF DE MENIGTEN EN DE MASSA'S) WORDEN. ZIE HEM DE SLUIER OPLICHTEN EN DEZE VAN OOST NAAR WEST ONTROLLEN. HIJ SLUIT HET HOGERE BUITEN EN LAAT HET LAGERE ZIEN ALS DE GROTE ILLUSIE. HIJ GEEFT DE PLAATSEN VOOR DE STRALENDEN AAN (de sterren) EN VERANDERT HET BOVENSTE (de ruimte) IN EEN OEVERLOZE ZEE VAN VUUR, EN HET ENE GEMANIFESTEERDE (element) IN DE GROTE WATEREN.

III-8. WAAR WAS DE KIEM EN WAAR WAS NU DE DUISTERNIS? WAAR IS DE GEEST VAN DE VLAM DIE BRANDT IN UW LAMP, O LANOO? DE KIEM IS DAT EN DAT IS LICHT, DE WITTE SCHITTERENDE ZOON VAN DE DONKERE VERBORGEN VADER.

Hier wordt verwezen naar het bestaan van dingen die voor onze stoffelijke zintuigen niet waarneembaar zijn. Het begrip 'DAT' verwijst naar alles wat is, was of zal zijn. Hier gaat het om het dóórdringen tot de kern van het mysterie van elektriciteit.

III-9. LICHT IS KOUDE VLAM EN VLAM IS VUUR EN VUUR BRENGT WARMTE VOORT, DIE WATER OPLEVERT: HET LEVENSWATER IN DE GROTE MOEDER.

De eerste oerstof zou niet warm en niet koud zijn, maar haar eigen bijzondere aard hebben. Warmte en koude behoren immers tot de gemanifesteerde werelden.

III-10. VADER-MOEDER SPINNEN EEN WEB DAT VAN BOVEN AAN DE GEEST (puruṣha) IS BEVESTIGD – HET LICHT VAN DE ENE DUISTERNIS – EN VAN ONDEREN AAN ZIJN IN SCHA-DUW GEHULDE EINDE, DE STOF (prakṛiti); EN DIT WEB IS HET HEELAL, GESPONNEN UIT DE TWEE SUBSTANTIES DIE TOT ÉÉN ZIJN GEMAAKT, DAT SVABHAVAT IS (geest-essentie).

III-11. HET (web) ZET UIT ALS DE ADEM VAN HET VUUR (de vader) EROP IS GERICHT; HET TREKT SAMEN ALS DE ADEM VAN DE MOEDER (de wortel van stof) HET AANRAAKT. DAN GAAN DE ZONEN (de elementen, elk met eigen krachten of intelligenties) UITEEN EN VERSPREIDEN ZICH, OM TERUG TE KEREN IN HUN MOEDERS SCHOOT AAN HET EINDE VAN DE GROTE DAG EN OM MET HAAR WEER ÉÉN TE WORDEN; WANNEER HET (web) AFKOELT WORDT HET STRALEND EN DE ZONEN ZETTEN UIT EN TREKKEN SAMEN DOOR HUN EIGEN ZELF EN HART; ZIJ OMSLUITEN DE ONEINDIGHEID.

Het uitzetten en samentrekken van het web, dat wil zeggen, de wereld-stof of de atomen, verwijst naar de kloppende beweging; het regelmatig samentrekken en uitbreiden van de oeverloze oceaan van datgene wat we het noumenon van materie noemen, en dit veroorzaakt de universele trilling van atomen.

III-12. SVABHAVAT ZENDT DAN FOHAT OM DE ATOMEN TE VERHARDEN. ELK IS EEN DEEL VAN HET WEB (Heelal). ELK WEERKAATST ALS EEN SPIEGEL DE ‘ZELF-BESTAANDE HEER’ (het oorspronkelijke licht) EN WORDT OP ZIJN BEURT EEN WERELD.

Het mysterie van *Fohat*, kracht. *Fohat* drukt de denkbeelden van het Universele Denkvermogen af op de stof. Soms betitelt men *Fohat* als ‘kosmische elektriciteit’, met dien verstande dat men hier de eigenschap van Intelligentie aan moet toevoegen.

STANZA IV: DE ZEVENVOUDIGE HIËRARCHIEËN, schepping van zeven entiteiten, de *Dhyan Chohans*. De ‘Kiem’ van het Heelal versplitst zich in de zevenvoudige hiërarchie van bewuste Goddelijke Machten die de actieve openbaringen zijn van die Ene Opperste Kracht. Zij zijn de ontwerpers, vormers en ten slotte de schepers van het geopenbaarde Heelal. Zij bezielen en leiden; zij zijn de verstandelijke Wezens die de Evolutie ordenen en beheersen; zij belichamen de Ene Wet, die wij kennen als de ‘Natuurwetten’. Zij staan bekend als de *Dhyan Chohans*.

IV-1... LUISTERT, GIJ ZONEN VAN DE AARDE, NAAR UW LEERMEESTERS – DE ZONEN VAN HET VUUR. WEET DAT ER NOCH EERSTE NOCH LAATSTE IS, WANT ALLES IS ÉÉN GETAL, VOORTGEKOMEN UIT GEEN GETAL.

De zonen van het vuur worden ook wel de denkvermogens genoemd die voortkwamen uit het Oorspronkelijke Vuur.

IV-2. WEET WAT WIJ DIE AFSTAMMEN VAN DE OORSPRONKELIJKE ZEVEN (de hoogste Wezens op de Ladder van het Zijn), WIJ DIE ZIJN GEBOREN UIT DE OORSPRONKELIJKE VLAM, VAN ONZE VADEREN HEBBEN GELEERD ...

IV-3. UIT DE UITSTRALING VAN LICHT – DE STRAAL VAN DE EEUWIGE DUISTERNIS – SCHOTEN DE WEER ONTWAAKTE KRACHTEN DE RUIMTE IN (de *Dhyan Chohans*); DE EEN UIT HET EI, DE ZES EN DE VIJF. DAARNA DE DRIE, DE EEN, DE VIER, DE EEN, DE VIJF – DE TWEEMAAL ZEVEN, HET GEHEEL. EN DIT ZIJN DE ESSENTIES, DE VLAMMEN, DE ELEMENTEN, DE BOUWERS, DE GETALLEN, DE ARUPA (de vormlozen), DE RUPA (met lichamen), EN DE KRACHT VAN DE GODDELIJKE MENS – HET GEHEEL. EN UIT DE GODDELIJKE MENS KWAMEN DE VORMEN VOORT EN DE VONKEN, DE HEILIGE DIEREN EN DE BOODSCHAPPERS VAN DE HEILIGE VADEREN (de *pitri*’s) BINNEN DE GEHEILIGDE VIER.

Hier gaat het om de mystieke betekenis van getallen. De ei-vormige 0 kan gezien worden als de Maagdelijke Baarmoeder van de Kosmos. 3-1-4-1-5, dit zou de getalhiërarchie van de *Dhyan Chohans* zijn. Dit verwijst ook naar het getal *Pi*, en hier komen we bij de ingewijde Pythagoras. *Pi* verwijst naar de verhouding van de middellijn van een cirkel tot de omtrek, namelijk 3,1415. Het universum

zit wiskundig in elkaar, een groot mysterie (God geometreert, wordt er gezegd). Ook de volgende *sloka* gaat over de *Dhyan Chohans*, de bewuste intelligente natuurkrachten.

IV-4. DIT WAS HET LEGER VAN DE STEM (dit verwijst naar Geluid en Spraak, als uitvloeisel van de Goddelijke Gedachte) – DE GODDELIJKE MOEDER VAN DE ZEVEN. DE VONKEN VAN DE ZEVEN ZIJN ONDERWORPEN AAN EN DE DIENAREN VAN DE EERSTE, DE TWEEDE, DE DERDE, DE VIERDE, DE VIJFDE, DE ZESDE EN DE ZEVENDE VAN DE ZEVEN. DEZE ‘VONKEN’ NOEMT MEN BOLLEN, DRIEHOEKEN, KUBUSSEN, LIJNEN EN VORMGEVERS (De kosmische stof verspreidt zich tot elementen, de mystieke 4, binnen het 5e element, ether, de bekleding van akasa, de anima mundi of moeder van de Kosmos. De natuur heeft correlaties met geometrische vormen.); WANT ZO IS DE EEUWIGE NIDANA (oorzaak van objectief bestaan) – DE OEAHOO, DIE IS:

IV-5. ‘DUISTERNIS’, HET GRENZELOZE OF HET NIET-GETAL, ADI-NIDANA SVABHAVAT:

- I. DE ADI-SANAT, HET GETAL, WANT HIJ IS ÉÉN. (De eerste of oer-oude)
- II. DE STEM VAN HET WOORD, SVABHAVAT, DE GETALLEN, WANT HIJ IS EEN EN NEGEN. (10 is het volmaakte getal)
- III. HET ‘VORMLOZE VIERKANT’.

EN DEZE DRIE, OMSLOTEN DOOR DE O, (de nul, de grenzeloze cirkel die alleen een getal wordt als één van de andere 9 cijfers eraan vooraf gaat) ZIJN DE HEILIGE VIER; EN DE TIEN ZIJN HET ARUPA (subjectieve, vormloze) HEELAL. DAN KOMEN DE ‘ZONEN’, DE ZEVEN STRIJDEERS, DE ENE, DE WEGGELATEN ACHTSTE, EN ZIJN ADEM DIE DE LICHTMAKER IS.

IV-6. DAN DE TWEEDE ZEVEN, DIE DE LIPIKA’S ZIJN, VOORTGEBRACHT DOOR DE DRIE (woord, stem en geest). DE VERSTOTEN ZOON IS ÉÉN. DE ‘ZOON-ZONNEN’ ZIJN TALLOOS.

De *Lipika’s* zijn de schrijvers, goddelijke wezens die op mystieke wijze verbonden zijn met karma. Zij tekenen, op de voor ons onzichtbare tafelen van het astraal licht, de ‘grote schilderijengalerij van de eeuwigheid’, iedere daad en gedachte van de mens op, van alles wat was, is en ooit zal zijn in het Heelal van verschijnselen. Ingmar de Boer¹ geeft in zijn artikel aan dat de *Lipika’s* het plan voor een nieuw universum projecteren, na de kosmische rustperiode.

STANZA V: FOHAT, HET KIND VAN DE ZEVENVOUDIGE HIËRARCHIEËN; de vorming van een kosmos; het verloop van de Wereldvorming. Eerst is er verspreide Kosmische Stof, dan de vurige ‘wervelwind’, de eerste trap van de vorming van een nevelvlek. Deze nevelvlek verdicht zich en, na door verschillende vormveranderingen te zijn heengegaan, vormt zich een Zonne-Heelal, een Planeetketen, of een planeet.

V-1. DE OORSPRONKELIJKE ZEVEN, DE EERSTE ZEVEN ADEMTOCHTEN VAN DE DRAAK VAN

WIJSHEID, BRENGEN OP HUN BEURT UIT HUN HEILIGE RONDDRAAIENDE UITADEMINGEN DE VURIGE WERVELWIND VOORT.

De ‘vurige wind’ is de gloeiende kosmische stof die de leidende gedachte van de ‘scheppende krachten’ magnetisch volgt, zoals ijzervijlsel de magneet. Let op: ieder atoom in het universum heeft de mogelijkheid van zelfbewustzijn in zich, *O, verborgen leven, trillend in elk atoom*, maar het voertuig bepaalt in hoeverre dit gerealiseerd kan worden. Om tot vol bewustzijn te komen moeten alle stadia doorlopen worden: *De adem wordt een steen; de steen een plant; de plant een dier; het dier een mens; de mens een geest; en de geest een god*, zo vermeldt een gezegde.

V-2. ZIJ MAKEN HEM TOT DE BOODSCHAPPER VAN HUN WIL. DE DZJU (occulte wijsheid, de uitdrukking van de collectieve wijsheid van de Dhyani- Boeddha’s) WORDT FOHAT; DE SNELLE Zoon VAN DE GODDELIJKE ZONEN, VAN WIE DE ZONEN DE LIPIKA’S ZIJN, BRENGT BERICHTEN ROND. FOHAT IS HET STRIJDRON EN DE GEDACHTE IS DE RUITER. (Dat wil zeggen dat het strijddros Fohat onder invloed staat van de leidende gedachte. Fohat staat in nauw verband met het Ene Leven.) HIJ SCHIET ALS DE BLIKSEM DOOR DE VURIGE WOLKEN (kosmische nevels); DOET DRIE, VIJF EN ZEVEN SCHREDEN DOOR DE ZEVEN GEBIEDEN BOVEN EN DE ZEVEN BENEDEN (de wereld die moet komen). HIJ VERHEFT ZIJN STEM, ROEPT DE ONTELBARE VONKEN (atomen) EN VOEGT ZE SAMEN.

V-3. HIJ IS HUN LEIDENDE GEEST EN LEIDER. WANNEER HIJ BEGINT TE WERKEN, SCHEIDT HIJ DE VONKEN VAN HET LAGERE RIJK (minerale atomen) DIE ZWEVEN EN TRILLEN VAN VREUGDE IN HUN STRALENDE WONINGEN (gasachtige wolken) EN VORMT DAARMEE DE KIEMEN VAN WIELEN (krachtcentra). HIJ PLAATST ZE IN DE ZES RICHTINGEN VAN DE RUIMTE, EN ÉÉN IN HET MIDDEN – HET MIDDENWIEL.

Met de zes richtingen in de ruimte wordt de dubbele driehoek bedoeld, de samenvoeging en versmelting van zuivere geest en stof (zie ook het embleem van de TS).

V-4. FOHAT TREKT SPIRAALLIJNEN OM HET ZESDE TE VERENIGEN MET HET ZEVENDE – DE KROON; EEN LEGER VAN DE ZONEN VAN HET LICHT STAAT BIJ IEDERE HOEK (op elke hoek staat een Dhyani Chohan om van begin tot einde zijn eigen gebied te leiden en te bewaken, als ‘mystieke wachter’) EN DE LIPIKA’S STAAN IN HET MIDDENWIEL. ZIJ (de lipika’s) ZEGGEN: DIT IS GOED, DE EERSTE GODDELIJKE WERELD IS GEREED, DE EERSTE IS NU DE TWEDE. DAN WEERSPIEGELT DE ‘GODDELIJKE ARUPA’ (het vormloze heelal van gedachte) ZICH IN CHHAYA LOKA (de schaduwachtige wereld van de oervorm), HET EERSTE GEWAAD VAN DE ANUPADAKA (de sfeer van het ongeschapene).

V-5. FOHAT DOET VIJF SCHREDEN (nadat hij de eerste drie al heeft gedaan) EN BOUWT EEN GEVLEUGELD WIEL OP IEDERE HOEK VAN HET VIERKANT, VOOR DE VIER HEILIGEN (Dhyani Chohans, de vier grote koningen of Maharadja’s die heersen over de kosmische krachten van Noord, Zuid, Oost en West) EN HUN LEGERS (menigten).

V-6. DE LIPIKA’S OMSCHRIJVEN DE DRIEHOEK, DE EERSTE EEN (de verticale lijn of het cijfer 1), DE KUBUS, DE TWEDE EEN, EN HET PENTAGRAM BINNEN HET EI (cirkel). HET WORDT DE RING ‘VERDER NIET’ (the ring ‘pass’ not) GENOEMD VOOR HEN DIE AFDALEN EN OPKLIMMEN EN OOK VOOR DEGENEN DIE TIJDENS DE KALPA (een enorme

tijdsperiode) VOORTGAAN NAAR DE GROTE DAG ‘WEES MET ONS’. ZO WERDEN DE RUPA EN DE ARUPA (de wereld van vormen en de vormloze wereld) GEVORMD: UIT ÉÉN LICHT ZEVEN LICHTEN; UIT IEDER VAN DE ZEVEN, ZEVEN KEER ZEVEN LICHTEN. DE WIELEN BEWAKEN DE RING ...

De schrijvers van het karmische grootboek, de *Lipika's*, richten een ondoor-dringbare versperring, of een ‘ring pass not’, op tussen het persoonlijke ego en het onpersoonlijke Zelf. Zij kunnen de ‘cirkel van het verder niet’ pas definitief overstijgen op de zogenaamde dag ‘wees met ons’. Dat is de dag dat de mens zich bevrijdt van de boeien van onwetendheid. Hij ziet dan volledig de niet-afgescheidenheid in, van het ego binnen zijn persoonlijkheid [die hij ten onrechte beschouwt als zijn eigendom] met het Universele Ego (de *anima supra mundi*). Dan gaat hij op in de Ene Essentie en wordt niet alleen één ‘met ons’, de gemanifesteerde universele levens die EEN LEVEN zijn, maar wordt dat Leven zelf.

STANZA VI: ONZE WERELD, DE GROEI EN ONTWIKKELING ERVAN. Deze stanza geeft de volgende trappen aan in de vorming van een ‘Wereld’ en volgt de evolutie van zo’n wereld tot aan het (vierde) grote tijdperk, dat overeenkomt met het tijdperk waarin we nu leven.

VI-1. DOOR DE KRACHT VAN DE MOEDER VAN GENADE EN KENNIS – KWAN-YIN – HET ‘DRIEVOUD’ VAN KWAN-SHAI-YIN, DAT WOONT IN KWAN-YIN-TIEN, DOET FOHAT, DE ADEM VAN HUN NAGESLACHT, DE ZOON VAN DE ZONEN, NADAT DEZE UIT DE DIEPSTE AFGROND (chaos) DE SCHIJNVORM HAD OPGEROEPEN VAN SIEN-TCHANG (ons Heelal) EN DE ZEVEN ELEMENTEN, HET VOLGENDE:

VI-2. DE SNELLE EN STRALENDE BRENGT DE ZEVEN LAYA-CENTRA VOORT, WAAROVER NIEMAND DE OVERHAND ZAL HEBBEN TOT DE GROTE DAG ‘WEES MET ONS’ EN HIJ GRONDVEST HET HEELAL OP DEZE EEUWIGE FUNDAMENTEN, TERWIJL HIJ TSIEN-TCHAN OMRINGT MET DE ELEMENTAIRE KIEMEN (atomen en monaden).

Laya-centra zijn nulpunten, waarvandaan differentiatie begint. Terwijl de gewone wetenschap spreekt van de evolutie van de stof door redeloze stof, blinde kracht en zinloze beweging, wijst het occultisme op een intelligente wet en een bewust LEVEN. Het voegt eraan toe dat *Fohat* de leidende geest van dit alles is, geen persoonlijke godheid, maar de uitstraling van de achter hem staande machten.

VI-3. VAN DE ZEVEN (elementen) – EERST ÉÉN GEMANIFESTEERD, ZES VERBORGEN; TWEE GEMANIFESTEERD, VIJF VERBORGEN; DRIE GEMANIFESTEERD, VIER VERBORGEN; VIER VOORTGEBRACHT, DRIE VERSCHOLEN; VIER EN EEN TSAN (gedeelte) ONTHULD, TWEE EN EEN HALF VERBORGEN; ZES NOG TE MANIFESTEREN, ÉÉN TER ZIJDE GELEGD. TENSLOTTE ZEVEN WENTELENDE KLEINE WIELEN, (de planeetketen) WAARVAN HET ENE HET ANDERE GEBOREN DOET WORDEN.

Hoewel dit betrekking heeft op het gehele Heelal na een *mahapralaya*, heeft deze passage door analogie ook betrekking op de evolutie en de uiteindelijke vorming van de oorspronkelijke (samengestelde) 7 elementen op onze aarde. 4

elementen, vuur, lucht, water en aarde zijn inmiddels geheel gemanifesteerd en het 5e, ether, gedeeltelijk.

VI-4. HIJ BOUWT ZE, NAAR HET VOORBEELD VAN OUDERE WIELEN (werelden) EN PLAATST HEN OP DE ONVERGANKELIJKE CENTRA.

HOE BOUWT FOHAT ZE? HIJ VERZAMELT HET VURIGE STOF. HIJ MAAKT BALLEEN VAN VUUR, SCHIET ER DOORHEEN EN ER OMHEEN, TERWIJL HIJ ZE VAN LEVEN DOORDRINGT EN BRENGT ZE DAN IN BEWEGING, SOMMIGE NAAR DE ENE KANT, ANDERE NAAR DE ANDERE KANT. ZIJ ZIJN KOUD, HIJ MAAKT ZE HEET. ZIJ ZIJN DROOG, HIJ MAAKT ZE VOCHTIG. ZIJ STRALEN, HIJ WAAIT ZE KOELTE TOE EN VERKOELT ZE. ZO WERKT FOHAT VAN DE ENE SCHEMERING TOT DE ANDERE, ZEVEN EEUWIGHEDEN LANG.

VI-5. BIJ DE VIERDE (Ronde, of levens- en bestaansomwenteling rond ‘de zeven kleinere wielen’) WORDT DE ZONEN GEZEGD HUN BEELTENIS TE SCHEPPEN. EÉN DERDE WEIGERT, TWEE (derden) GEHOORZAMEN.

DE VLOEK WORDT UITGESPROKEN; ZIJ ZULLEN WORDEN GEBOREN IN HET VIERDE (Ras), LIJDEN, EN LIJDEN VEROORZAKEN; DIT IS DE EERSTE OORLOG.

Stanza VI spreekt over onze wereld. Tussen de vorige *sloka* IV, en deze hebben zich lange tijdsbestekken afgespeeld. Het gaat erom dat we heden ten dage als mensheid nog steeds *karma* moeten inlossen voor grote vergissingen die in vroegere ontwikkelingsronden door de mensheid gemaakt zijn. De toelichting vermeldt: De heilige jongelingen (de goden) weigerden zich te vermenigvuldigen en soorten te scheppen naar hun gelijknis, naar hun aard. Het zijn geen geschikte vormen (*rupa's*) voor ons. Zij moeten groeien. Zij weigeren de *chaya's* (schaduw en of beelden) van hun minderen in te gaan. Zo heerste er vanaf het begin zelfzucht, zelfs onder de goden, en zij kwamen de karmische *lipika's* onder ogen. In deel II, Anthropogenesis, het ontstaan van de mens, wordt dit nader toegelicht.

VI-6. DE OUDERE WIELEN DRAAIDEN OMLAAG EN OMHOOG ... HET BROEDSEL VAN DE MOEDER VULDE HET GEHEEL (de Kosmos). ER WERDEN VELDSLAGEN GELEVERD TUSSEN DE SCHEPPERS EN DE VERNIETIGERS EN VELDSLAGEN OM DE RUIMTE; HET ZAAD (de wereldkiem, geestelijke deeltjes) VERSCHEEN EN VERSCHEEN VOORTDUREND OPNIEUW.

VI-7. MAAK UW BEREKENINGEN, LANOO, WANNEER GIJ DE JUISTE OUDERDOM VAN UW KLEINE WIEL (keten) ZOUTD WILLEN KENNEN. ZIJN VIERDE SPAAK IS ONZE MOEDER (aarde). REIK NAAR DE VIERDE ‘VRUCHT’ VAN HET VIERDE PAD VAN KENNIS DAT LEIDT TOT NIRVANA EN GIJ ZULT BEGRIJPEN, WANT GIJ ZULT ZIEN ...

In exoterische boeken worden vier inwijdingsgraden of wegen naar *Nirvana* genoemd: de *Srotapatti* (the stream-winner, hij die is ingegaan in de stroom), de *Sakridagamin* (the once-returned, hij die nog slechts éénmaal geboren hoeft te worden), de *Anagamin* (the never-returned, hij die niet meer zal reïncarneren), en de *Arhat* (the worthy one: hij aanschouwt *Nirvana* gedurende zijn leven; voor hem is dit geen toestand na de dood, maar *Samadhi*, waarin hij de volkomen gelukzaligheid van *Nirvana* geniet).

STANZA VII: DE OUDERS VAN DE MENSHEID OP AARDE. Deze stanza vervolgt de geschiedenis en schetst de neerdaling van het leven tot aan de verschijning van de Mens.

VII-1. AANSCHOUW HET BEGIN VAN BEWUST VORMLOOS LEVEN.

... EERST HET GODDELIJKE (voertuig), HET ENE UIT DE MOEDERGEEST (atman); DAN HET GEESTELIJKE (atma-buddhi, geest-ziel); DE DRIE UIT HET ENE, DE VIER UIT HET ENE, EN DE VIJF WAARUIT DE DRIE, DE VIJF EN DE ZEVEN. DEZE ZIJN DE DRIEVOUDEN EN DE VIERVOUDEN NAAR BENEDEN; DE 'UIT HET DENKVERMOGEN GEBOREN' ZONEN VAN DE EERSTE HEER (Avalokiteshvara, de toekomstige Heer, het Hoger Zelf, de hemelse en menselijke logos); DE STRALENDE ZEVEN (de "bouwers")'.

ZIJ ZIJN U, MIJ, HEM, O LANOO. ZIJ DIE OVER U EN UW MOEDER AARDE WAKEN.

De hiërarchie van scheppende krachten (Dhyani Chohans) wordt verdeeld in 7, of 4 en 3, binnen de 12 grote orden die zijn weergegeven in de 12 tekens van de dierenriem.

VII-2. DE ENE STRAAL VERMENIGVULDIGT DE KLEINERE STRALEN. HET LEVEN GAAT AAN DE VORM VOORAF EN HET LEVEN OVERLEEFT HET LAATSTE ATOOM VAN VORM. DOOR DE TALLOZE STRALEN GAAT DE LEVENSTRaal VOORT, DE ENE, ZOALS EEN DRAAD DOOR VEEL JUWELEN (parels).

Hier wordt het begrip van de *sutratma* naar voren gebracht, de levensdraad die door opeenvolgende generaties loopt. De mensheid is hier in zijn eerste vage oervorm, een prototypische, schaduwachtige vorm, stoffelijk afkomstig van de laagste *Dhyani's* of aardgeesten; moreel, psychisch en geestelijk afkomstig van een groep goddelijke wezens.

VII-3. WANNEER DE ENE TWEE WORDT, VERSCHIJNT HET DRIEVOUD EN DE DRIE ZIJN (verbonden tot) ÉÉN, EN HET IS ONZE DRAAD, O LANOO, HET HART VAN DE MENSPLANT DIE SAPTAPARNA WORDT GENOEMD.

Dit gedeelte gaat over de zogenaamde 'Ronden': de stapsgewijze evolutie van de stoffelijke natuur in wording, de zeven bollen van onze keten met hun delfstoffen-, planten- en dierenrijken, tijdens de hele periode van een levenscyclus. Het begrip *saptaparna* verwijst naar de zevenvoudige samenstelling van de mens.

VII-4. HET IS DE WORTEL DIE NOOIT STERFT; DE DRIETONGIGE VLAM VAN DE VIER PITTEN. DE PITTEN ZIJN DE VONKEN DIE PUTTEN UIT DE DRIETONGIGE VLAM (hun hogere triade), DIE DOOR DE ZEVEN – HUN VLAM – NAAR BUITEN IS GESCHOTEN; DE STRALEN EN VONKEN VAN ÉÉN MAAN, WEERSPIEGELD IN DE VOORTSNELLENDEN GOLVEN VAN ALLE RIVIEREN VAN DE AARDE.

De drietongige vlam is de hogere triade van *atma-buddhi* en de vrucht van *manas*. De vier pitten die uitgaan en worden gedooft zijn de vier lagere beginselen, waaronder het lichaam.

VII-5. DE VONK (de monade, samen met het aroma van manas) HANGT AAN DE VLAM, AAN DE FIJNSTE DRAAD VAN FOHAT (de levensdraad). ZIJ REIST DOOR DE ZEVEN WERELDEN VAN MAYA. ZIJ HOUDT STIL IN DE EERSTE EN IS EEN METAAL EN EEN STEEN; ZIJ GAAT DOOR NAAR DE TWEEDE EN ZIE – EEN PLANT; DE PLANT WERVELT ROND DOOR

ZEVEN VERANDERINGEN EN WORDT EEN HEILIG DIER (de eerste schaduw van de stof-felijke mens). UIT HET SAMENSTEL VAN HUN EIGENSCHAPPEN WORDT MANU, DE DENKER, GEVORMD. WIE VORMT HEM? DE ZEVEN LEVENS EN HET ENE LEVEN. WIE VOLTOOIT HEM? DE VIJFVOUDIGE LHA. EN WIE VERVOLMAAKT HET LAATSTE LICHAAM? VIS, ZONDE EN SOMA (de maan; drie symbolen van het onsterfelijke wezen) ...

De uitdrukking 'door de zeven werelden van maya' heeft betrekking op de zeven bollen van de planeetketen en de zeven rondes of 49 fasen van actief bestaan die de 'vonk' of *monade* vóór zich heeft, bij het begin van elke 'grote levenscyclus' of *manvantara*.

VII-6. VANAF DE EERSTGEBORENE (de oorspronkelijke of eerste mens) WORDT DE DRAAD TUSSEN DE STILLE WACHTER EN ZIJN SCHADUW STERKER EN STRALENDER BIJ IEDERE VERANDERING (reïncarnatie). HET ZONLICHT VAN DE OCHTEND IS VERANDERD IN DE GLORIE VAN DE MIDDAG...

De wachter of de oervorm staat op de bovenste sport van de ladder van het zijn; de schaduw op de onderste.

VII-7. DIT IS UW TEGENWOORDIGE WIEL, ZEI DE VLAM TOT DE VONK. GIJ ZIJT MIJZELF, MIJN EVENBEELD EN MIJN SCHADUW. IK HEB MIJZELF IN U GEKLEED EN GIJ ZIJT MIJN VAHAN (voertuig) TOT DE DAG 'WEES MET ONS', WAAROP GIJ WEER MIJZELF EN ANDEREN, UZELF EN MIJ ZULT WORDEN. DAAROP DALEN DE BOUWERS, NADAT ZIJ HUN EERSTE KLEED HEBBEN AANGEDAAN, NEER OP DE STRALENDE AARDE EN REGEREN OVER DE MENSEN – DIE ZIJZELF ZIJN.

Immanentie en periodiciteit zijn in de stanza's hiervóór beschreven. Hier zien we ook het begrip transcendentie naar voren komen: na een lange pelgrimstocht komt het moment dat de vonk weer de vlam zal worden, dat wil zeggen dat de mens zal opgaan in zijn *Dhyan Chohan*, op de dag 'wees met ons'. Alles gaat terug in de Grote Adem.

BRON:

'Een introductie tot *De Geheime Leer* van H.P. Blavatsky' (Theosophical University Press).

NOTEN:

¹ Ingmar de Boer, 'Een korte inleiding tot de *Stanza's van Dzyan*,' *Theosofia* nr.1 februari 2012.